

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 25 września 2017r. skierowanym przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w M. powódka (...) spółka akcyjna w Ł. wniosła o zasądzenie od pozwanej kwoty 4 393 584,57zł. z odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 21 września 2017r. tytułem zapłaty za dostawę na rzecz pozwanej towarów i usług, których dostawca zawarł z powódką umowę factoringu (pozew k. 3 – 7).

Zapadłym w dniu 4 października 2017r. nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu (nakaz zapłaty k. 190). We wniesionym od powyższego nakazu sprzeciwie z dnia 27 października 2017r. pozwana podniosła, iż do dnia doręczenia jej pozwu nie wiedziała, które spośród służących wobec niej wierzytelności nabyte zostały przez powódkę, podniosła nadto, iż udziałowcem zbywcy powyższych wierzytelności jest osoba, do której należy szereg innych spółek, a które z kolei zadłużone są u strony pozwanej, w związku z powyższym przed dochodzeniem roszczeń od pozwanej winny zaspokojone zostać najpierw jej wierzytelności. Ze wskazanych przyczyn pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości (sprzeciw k. 197 – 200).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 25 listopada 2015r. powódka zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością umowę factoringu, na mocy której spółka ta przelała na rzecz powódki wszystkie wierzytelności między innymi względem pozwanego, powódka zaś nabyła wszelkie istniejące w dacie zawarcia powyższej umowy wierzytelności, wierzytelności zaś powstałe później nabywała z chwilą ich powstania (umowa k. 13 – 17, zestawienie dłużników objętych umową factoringu k. 20). W wykonaniu powyższej umowy powódka nabyła wierzytelności opiewające na kwoty odpowiednio na:

I 400 217,89zł. (zestawienie wierzytelności k. 39, faktury k. 40 – 45);

II 400 095,33zł. (zestawienie wierzytelności k. 46, faktury k. 47 – 50);

III 400 239,54zł. (zestawienie wierzytelności k. 51, faktury k. 53 – 54);

IV 779 933,24zł. (zestawienie wierzytelności k. 55, faktury k. 56 – 65);

V 220 352,40zł. (zestawienie wierzytelności k. 66, faktury k. 67 – 79);

VI 252 274,76zł. (zestawienie wierzytelności k. 70, faktury k. 71 – 74);

VII 250 606,69zł. (zestawienie wierzytelności k. 75, faktury k. 76 – 79);

VIII 450 339,66zł. (zestawienie wierzytelności k. 80, faktury k. 81 – 85);

IX 597 104,27zł. (zestawienie wierzytelności k. 86, faktury k. 98 - 103);

X 400 512,60zł. (zestawienie wierzytelności k. 87, faktury k. 88 – 92);

XI 318 951,54zł. (zestawienie wierzytelności k. 93, faktury k. 94 – 97);

XII 56 501,28zł. (faktura k. 104);

XIII 58 848,12zł. (faktura k. 105).

Pismem z tej samej daty zbywca wierzytelności o ich przelewie powiadomił pozwaną (zawiadomienie k. 36, potwierdzenie odbioru k. 37).

Na terminie rozprawy w dniu 15 grudnia 2017r. sąd oddalił jako prowadzący jedynie do przedłużenia postępowania wnioski pozwanej o odroczenie terminu rozprawy z uwagi na „bardzo ważny wyjazd służbowy poza granice kraju” prezesa pozwanej spółki udokumentowany załączoną do wniosku kserokopią biletu lotniczego (wniosek k. 217). Stosownie do brzmienia przepisu art. 214 par. § 1 kpc. Rozprawa ulega odroczeniu, jeżeli sąd stwierdzi nieprawidłowość w doręczeniu wezwania albo jeżeli nieobecność strony jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą, której nie można przewyżyć. W niniejszej sprawie wezwanie na termin rozprawy doręczone zostało pozwanej w dniu 13 listopada 2017r. (dowód doręczenia k. 219). Co się tyczy uzasadniającej odroczenie rozprawy przeszkody, to warunkiem jej uznania za taką jest niemożność jej przewyżenia. Wśród nadzwyczajnych wydarzeń uniemożliwiających stawienie strony na rozprawę wymienia się przykładowo wypadek komunikacyjny, trudne warunki pogodowe, śmierć osoby bliskiej, itp. Także w orzecznictwie jako przykłady niemożliwych do przewyżenia przeszkód wskazuje się chorobę strony wykazaną zaświadczeniem lekarskim i uniemożliwiającą stawienie się w sądzie (por. wyr. SN z 28.11.1997 r., I CKU 175/97, MoP – Zestawienie Tez 1999, Nr 6, poz. 5; wyr. SN z 18.3.1981 r., I PRN 8/81, OSNC 1981, Nr 10, poz. 201), czy też przerwę w komunikacji spowodowaną np. blokadą dróg dojazdowych do siedziby sądu przez protestujących rolników. Po stwierdzeniu takiego faktu przez sąd, rozprawa powinna ulec odroczeniu (wyr. SA w Gdańsku z 24.8.1999 r., I ACA 412/99, L.). Za przeszkodę niemożliwą do przewyżania w rozumieniu komentowanego przepisu nie może być natomiast uznany pobyt pełnomocnika procesowego w szpitalu uzdrowiskowym, którego termin z natury jest znany wcześniej. W wyr. z 24.3.2000 r. (I PKN 546/99, OSNAPiUS 2001, Nr 15, poz. 482) SN stwierdził, że nieobecność pełnomocnika strony na rozprawie, spowodowana jego urlopem wypoczynkowym, nie jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem, którego nie można było przewyżyć.

Także w okolicznościach niniejszej sprawy, w sytuacji, w której data terminu rozprawy znana była pozwanej z ponad miesięcznym wyprzedzeniem, decyzji jej prezesa o udaniu się akurat w tym dniu w podróż do P. nie sposób uznać za zdarzenie nadzwyczajne, którego nie sposób było przełożyć. Doceniając doniosłą niewątpliwie wagę wydarzenia, które motywowało zarząd strony pozwanej do udania się we wspomnianą podróż, nie sposób uznać jednocześnie, aby miała ona być istotniejsza od wyznaczonego z dużym wyprzedzeniem terminu rozprawy sądowej. Stanowisko odmienne doprowadziłoby nieuchronnie do paraliżu wymiaru sprawiedliwości, zawsze bowiem strona, interesom której nie odpowiada w danym momencie odbycie terminu rozprawy, mogłaby wybierając się w dowolną podróż doprowadzić do zniweczenia takiego terminu.

Z uwagi na powyższe, wobec nieusprawiedliwionej nieobecności pozwanej na terminie rozprawy sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku o otwarcie zamkniętej rozprawy (pismo k. 280 – 281). Wbrew zawartemu w powyższym piśmie stanowisku, nie oznacza to pozbawienia pozwanej możliwości obrony jej praw, a to z tego względu, iż stosownie do art. 503 par. 1 kpc, już w zawierającym sprzeciwie pozwany powinien przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, oraz okoliczności faktyczne i dowody. Zgodnie jednocześnie z powołanym wyżej przepisem Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w sprzeciwie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Nadmienić należy, iż w żadnym ze złożonych przez siebie pism pozwana nie przywołała okoliczności mogących uzasadnić potrzebę złożenia w późniejszym terminie, to jest po wniesieniu sprzeciwu, dalszego pisma przygotowawczego, o jakim mowa w przywołanym przez pełnomocnika pozwanej art. 207 par. 3 kpc. Z uwagi na powyższe, stwierdzić należało, iż w sprawie nie zaistniały tym samym żadne istotne okoliczności mogące uzasadniać otwarcie rozprawy na podstawie art. 316 par. 2 kpc.

Sąd zważył, co następuje;

Wbrew podniesionym w sprzeciwie okolicznościom, żądanie pozwu zasługuje na udzielenie mu ochrony, znajduje ono bowiem oparcie w postanowieniach zawartej przez powódkę umowy faktoringu. Stosownie do utrwalonego w literaturze prawniczej stanowiska, faktoring jest to działalność polegająca na nabywaniu przez faktora od przedsiębiorców najczęściej jeszcze niewymagalnych wierzytelności za część ich wartości. Dzięki płatności od faktora,

dokonywanej przed terminem wymagalności wierzytelności, przedsiębiorca uzyskuje środki na bieżącą działalność i łatwiej jest mu zachować płynność finansową (por. K. Kruczalak, Factoring). Faktoring kwalifikuje się przy tym bądź jako szczególną postać sprzedaży wierzytelności bądź też jako umowę nienazwaną, funkcjonującą jednak od wielu lat w praktyce życia gospodarczego (zob. zwłaszcza K. Kruczalak, Factoring i jego gospodarcze znaczenie, *passim*; K. Zawada, w: System PrPryw, t. 6, 2014, s. 1384 i n.; z literatury komentarzowej np. J. Mojak, w: Pietrzykowski, Komentarz KC, t. II, 2015, s. 163 i n.; G. Kozieł, w: Kidyba, Komentarz KC, t. III, Cz. ogólna, 2014, s. 867 i n.; P. Sobolewski, w: Osajda, KC. Komentarz, t. II, s. 955; G. Sikorski, w: Ciszewski, Komentarz KC, 2014, s. 919). Należy jednak podkreślić, że ukształtowane w praktyce życia gospodarczego typy umowy nienazwanej w żadnym razie nie mogą krępować woli stron, ograniczonej nie treścią nazw "faktoring", lecz jedynie (w uproszczeniu) ograniczeniami unormowanymi w art. 353¹ KC.

Jak zatem wynika z powyższego, skutkiem zawarcia powyższej umowy było przejście służących wobec pozwanej wierzytelności na powódkę. Okoliczność powyższa przesądza legitymację czynną powódki w niniejszym procesie.

Dokonując oceny zasadności żądania pozwu mieć należało na uwadze, iż kwestionując zasadność żądania pozwu pozwana nie negowała jednocześnie faktu powstania wobec niej dochodzonych obecnie wierzytelności, ich wymagalności jak również wysokości, powołała się zaś jedynie na swoją niewiedzę co do tego, które spośród powstałych na rzecz spółki (...) wierzytelności przeszły na rzecz powódki, które zaś nie. Zarzutowi powyższemu nie sposób przypisać waloru skuteczności, jak wynika bowiem z załączonych do pozwu dokumentów, pozwaną informowano o fakcie dokonania na powódkę przelewu „wszelkich wierzytelności, jakie przysługiwały i będą (...) przysługiwać spółce (...) względem pozwanej” (pismo k. 36). Nawet jednak jeśli pomimo takiej treści otrzymanego przez pozwaną pisma z jakichkolwiek sobie znanych przyczyn pozwana pozostawać miałaby w niepewności co do tego, które z wierzytelności przeciwko niej objęte zostały przelewem z dnia 25 listopada 2015r., to okoliczność ta sama w sobie w żaden sposób nie wpływa istnienie i wymagalność powyższych wierzytelności. Skoro bowiem pozwana do chwili obecnej ich nie zaspokoila, to oznacza to, iż wierzytelności te stanowią podstawę zasługującego na udzielenie ochrony roszczenia.

Jako podobnie nieskuteczny ocenić należało wreszcie zarzut przysługiwania pozwanej własnych wierzytelności względem szeregu spółek powiązanych poprzez wspólnego udziałowca ze zbywcą wierzytelności, ewentualne istnienie bowiem takich wierzytelności żadną miarą nie wpływa na wymagalność wierzytelności dochodzonych w niniejszym postępowaniu. Wbrew odmiennemu w tym zakresie stanowisku pozwanej nie zachodzi zależność, z której wynikać miałyby w szczególności odsunięcie w czasie wymagalności powyższych roszczeń dopiero na chwilę, kiedy zaspokojone zostaną pretensje pozwanej wobec powyższych podmiotów. Zależności takiej nie sposób wywieść z jakiegokolwiek przepisu prawa materialnego. Przepisy te przewidują co prawda możliwość przeciwstawienia dochodzonemu roszczeniu własnych roszczeń ze skutkiem umorzenia do wysokości wierzytelności niższej, niemniej jednak warunkiem skorzystania z powyższej instytucji jest – zgodnie z art. 498 kc. wzajemność przeciwstawionych sobie wierzytelności, której elementem jest z kolei tożsamość osób, które kierują wobec siebie roszczenia. W okolicznościach niniejszej sprawy sytuacja taka jednak nie zachodzi, pozwana bowiem powołuje się na fakt przysługiwania jej wierzytelności względem innych, aniżeli zbywca dochodzonych wierzytelności, spółek prawa handlowego, odrębnych zatem od ich udziałowców podmiotów praw i obowiązków.

Jak zatem wynika z powyższego, żaden z podniesionych przez pozwaną zarzutów nie uzasadnia oddalenia powództwa. Z uwagi na powyższe, żądaniu pozwu należało udzielić ochrony w całości zarówno co do należności głównej jak i dochodzonych odsetek.

Rozstrzygnięcie o należnych powódcie odsetkach za opóźnienie w transakcjach handlowych zapadło na podstawie ustawy z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, jej art. 2 ust. 1 wprost przewiduje bowiem objęcie zawartą w niej regulacją transakcji handlowych, których wyłącznymi stronami są przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.²⁾), a zatem podmioty wykonujące we własnym imieniu działalność gospodarczą. Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 8 marca 2013r., w transakcjach handlowych, takich zatem, jak zawarta między pozwaną a

zbywcą wierzytelności, z wyłączeniem jedynie transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny, wierzycielowi przysługują przewidziane w ustawie odsetki, jeżeli:

I wierzyciel spełnił swoje świadczenie;

II wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie albo w doręczonej dłużnikowi fakturze potwierdzającej wykonanie usługi, w związku z którą faktura została wystawiona;

W niniejszej sprawie wystąpiły wskazane wyżej przesłanki warunkujące powstanie po stronie powódki roszczenia o zapłatę odsetek przewidzianych ustawą z dnia 8 marca 2013r., w toku sporu pozwana nie przeczyła bowiem temu, iż wierzyciel za każdym razem spełniał świadczenia, w zamian za które nie otrzymał zapłaty mimo upływu każdorazowo określonych w fakturach terminów do zapłaty. Zaistnienie powyższych okoliczności przesądza tym samym o powstaniu po stronie wierzyciela prawa do naliczania przewidzianych w art. 7 ustawy z dnia 8 marca 2013r. odsetek.

Rozstrzygnięcie o należnych stronie powodowej kosztach postępowania w postaci opłaty od pozwu w kwocie 100 000zł. oraz wynagrodzenia pełnomocnika ustalonego w kwocie 15 017zł. na podstawie par. 2 pkt 9 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych zapadło zgodnie z wyrażoną przepisem art. 98 par 1 kpc. zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania.

Z/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanej